

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kü-
lendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többszöri hirtet-
ésnél olcsóbb. Nyitlter
sora 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Válasz a megyei jegyző egyletnek.

(A közjegyzői kényszer kérdéséhez.)

A közjegyzői kényszer szükségességét tárgyzó közleményemre a megyei t. jegyző egylet által adott válasza, minthogy a válasz, legnagyobb mértékben, egyoldalú okok akarja bizonyítani a közjegyzői kényszer káros voltát — a következőkben válaszolok, előre bocsátva azt, hogy nem volt céloim támadni, hanem igenis céloim volt, és céloim is, álláspontomat és a nép érdekét védeni, a mi első cikkem

minden sorából kivethető.

A megyei jegyző egyletet a kényszer behozatala elleni fellépésre, egyedül az anyagi indok vezérelte, a mit kéllőleg igazol a „Közügyi Közlöny”-ben megjelent „Baj van!” című közlemény is, melyben a jegyző egylet a tömörülésre szólított fel, mert anyagi érdekek előzotatik megátadhatni a közjegyzői kényszerrel. Igaz ugyan, hogy a t. jegyzői egylet válasza erősen hangsúlyozza, hogy, mivel a novella nem a teljes kényszert, hanem csak a hitelesítési kényszert célozza, s így az okiratokat ugys a közügyi jegyzők készítik, és csakis a felek aláírásait fogja a közjegyző hitelesíteni, és ők a hitelesítésért járó 50 kr-ra nem éheznek; ebből azon következtetést akarják levonni, hogy ők a nép érdekeiért harcolnak s illetve azt képviselik.

Ez nem áll, már csak azért sem, mivel néhány sorral lejjebb biztosítanak (?) arról, hogy ezentul sem fogok több okiratot szerkeszteni, mert a megyei jegyzők sokkal nagyobb szeretetben részesülnek a közügyi lakosok részéről, mintsem azok ügyleteikkel a közjegyzőkhöz mennének.

Nem vonom kétségbe ezen, most említett állítás valóságát, de azért még sem hallgathatom el, hogy az esetben, ha nem érdekeik forogna közkán, bizonyára nem hangzott volna szét az egész hazában a jegyzők között, hogy erős oppozíciót képezve kell fellépni a tervezett kényszer behozatala ellen, és nem vindicálnak magoknak, a szokási jog elvénél fogva, a perenkívüli ügyleteket és beadványokat, — nem figyelve arra, hogy ma, midőn már minden törvénnyel van szabályozva, szokás-jogról beszélni és azzal hatáskört vagy bármit is, biztosítani nem lehet; mert az államok civilizációja ép abban culminál, hogy a szokás-jog törvényes joggá legyen, avagy a szokás-jogot törvényes jogra emeljék vagy változtassák.

Itt szokásjogról szó sem lehet, mert a közügyi jegyzők ténykedése, és hatásköre az 1871. évi XVIII. t. c. szerint szabályozva van, és ott biz sehol sem található fel, hogy a magánfelek ügyletei a közügyi jegyzők hatásköréhez tartozzanak.

Azon jogaim, melyen ők ezt vindicálják, a társadalmi, törvénykezési és egyéb átalakulások folytán, teljesen illuzióriussá lett; mert az kétségbevonhatlan tény, hogy az ügyvédeknek főhivatása a peres eljárás, a közügyi jegyzők a közigazgatási, és a községet mint erkölcsi testületet érdeklő ügyekben eljárás, a közjegyzők főhivatása pedig az okirat szerkesztés; tehát, hogy mindegyik a maga kötelességét pontosan teljesíthesse, kell, hogy azok különválasztva legyenek.

A közügyi jegyzőknek a szokásjogon alapuló elsőbbségi igényük tehát elesik még azért is, mert a korszerme a fejlődést tüzte ki magának; e fejlődés pedig egyrészt abban áll, hogy az adminisztráció, a birtokszerzés és biztosítás módja, a jogsérelem orvoslása egyszerűsítették. Ezekhez tartozik a közjegyzői intézmény fejlesztése.

Ahhoz pedig, hogy a közjegyzői intézmény fejlesztessék, és ezzel a közjegyzőknek hatáskör adassék, szükséges a közjegyzői kényszer, — és hogy a jelen, demoralizált társadalom tévelygő, és inkább a rosszra hajló ténye megátoltathassék, illetve a nép érdeke a vagyoni-jog szabályozásánál biztosítottassék, és végre, hogy a beállható jogsérelem megátoltathassanak, szintén a közjegyzői kényszer szükséges.

A megyei jegyző egylet fellépése, midőn azt hangsúlyozza a cikk, hogy ők csakis az öket illető jog megvédése szempontjából léptek síkra, nyiltan magán viseli azt, a mit már első cikkemben hangsúlyoztam, hogy a háttér, a jegyzők személyes érdekét mutatja, és azért igyekeznek mindenképen kimutatni akarni azt, hogy a közjegyzői kényszer káros a népre.

Azt is felhozzák, hogy az 1880. évi LI. t. c. cikket szabályozott közjegyzői díjak sokkal magasabbak, mint a jegyzők törvényhatóságilag szabályozott díjszállaja, a melyet, mellelleg mondvá, ma bizony kevés jegyző tart be, mert az szerintük az 1871. évi XVIII. t. c. életbe léptével elévült; csakhogy azt elfeledték megjegyezni, hogy a közjegyző többet nem követelhet, mert díjait és költségeit, az 1874. évi 35. t. c. 204. §-a szerint, az okiraton tételről-tételre feljegyezni tartozik, és így a fél megtudhatja miért, és mennyit fizetett; míg a jegyzők, kik közül némelyek 25—30 frtot sőt 100—200 frtot is felvesznek egy ügyletért,

dijaikról senkinek sem tartoznak számolni, és ezenfelül fizetésük is van — míg a közjegyzői okiratoknál, ha csak 1—2 frttal fizettette is többet a közjegyző, mint a mennyi jár, mert az okiraton a törvényes díjnál többet nem jegyezhet fel, a fél azt rögtön felismerné, és nyitva volna az út a közjegyző megfenyítettését kérelmezni, és a többletet visszakövetelni.

Tehát, már ezen feltevés, vagyis tény, azt igazolja, hogy a közjegyzői kényszer behozatala kívánatos, mert ezáltal a feleknek az ügyletek körüli kiadásai is kevesbednének, és ezenfelül tudnák, hogy miért mennyit fizettek, a mi mostanság biz sok félnek nagy szegyet üt fejébe, hogy elfizet 25—30 frtot vagy többet is egy csekély ügyletért, de nem tudja, hogy mit fizetett meg vele!

Azt már első közeményemben kimutattam, hogy a közjegyzői kényszer esetében a felek nem lehetnek megbírságotlathatóság kitéve, mert az okiratok bemutatásáért a közjegyzőt tetetett felelőssé, és ha nem mutatja be, avagy kéllőleg ha fel nem bélyegzi, ő bírságotlathatik meg; — de hogy sok esetben a jegyzők elősegítik a felek háromszoros illetékeztetését, azonnal igazolom; ugyanis több esetben megtörtént, hogy okirat készítésén, a felek által hivatalos átíratot küldtem a közügyi előjáróhoz, hogy a vonatkozó adó- és értékbizonylatot az 1881. évi XXXIV. t. c. 8. §. b) pontja értelmében, hivatalból kiállítván, azt a félnek, hozzám leendő beküldés végett, az adóhivatalnál való bemutatás céljából — adják át; az illető jegyzők a fél előtt oda nyilatkoztak, hogy ők adóbizonylatot nem adnak, — adjon az, a ki az okiratot készítette. Az adóbizonylatot tehát be nem mutathatom, a mi által a félre háromszoros illetéket vetnek; — és ekkor a jegyzők nagy hangon hirdetik, hogy: „Ime látjátok, mit csinált nektek a közjegyző!” Hogy aztán ez nem a kenyéririgységet árulja el, ugy hiszem, felmentve vagyok minden bizonyítástól, — és kész vagyok minden vagyonomat két krajcár ellen kitenni, ha a t. jegyző egylet erre más kilejéztést talál, avagy annak más értelmet tulajdoníthat.

Hogy a félnek nincs annyi futkosni valója, és nem kell rettegésben lennie, és nincs annyi költsége, ha ügyleteinél a közjegyzőt veszi igénybe, már az első közleményemben szintén igazoltam, — és ezenfelül nincs kétsége azon esélynek, mely sok esetben vagyoni romlását idézi elő, mint a magánokiratokkal, a melyeknek valóságát számtalan esetben erősen kifogásolják, sőt meg is tagadják; míg a közjegyzői okiratoknál, mint köz ok ir a t o k n á l, az 1868. évi LIV. t. c. 165. §-a szerint, a fél az okirat tartalma, s az ügylet valóságának bizonyításaitól teljesen fel van mentve, s csak az ellenbizonyítást tartozik tenni.

Tekintettel azonban arra, hogy a közjegyzőt az 1878. évi XXXV. t. c. 59. és 60. §§. ügyelni kötelezik arra, hogy az ügylet a törvénnyel ne ellenkezzék, hogy az színtel ne legyen, hogy harmadik személyek jogait ne sértse, s hogy a felek rendelkezési képzettséggel bírjanak, — minélfogva a közokiratok birtokosa nyugodtan, minden lelkifurdalástól és félelemtől menten várja az ellenbizonyítást, mely néki semmi joghátrányt nem okoz.

Ez, ugy hiszem, szintén a kényszer behozatala mellett érvel; mert hány és hány olyan ügylet jő létre, mely magában véve is semmi és csak titkos jogot biztosít; de ezt is csak addig, míg az ügylet létrejött harmadik, érdekelt személyek tudomására nem jön, a mikor is a felek, a büntető igazságszolgáltatás kezeibe kerülnek — és a perre esetleg vagyonnuk is rámeleg. Tessék közjegyző előtt létesített ügyletre ily vádat emelni!

A közjegyző szavatol az okirat valóságáért. az ügylet tényleges létrejöttéért és a felek rendelkezési képességéért, anélkül, hogy ezen sokoldalú felelősségéért, törvényes díján felül, külön honorátióban részletetni engedné magát.

Ez a közjegyzői intézménynek legszebb célja és ép ez mutatja egy államról azt, hogy mennyire tudta felfogni a jogszolgáltatás körüli teendőit; — és a közjegyzői kényszer fenállása igazolja azt, hogy egy állam a joghatadás mily nívaujára emelkedett.

Uly államban, hol fenáll a közjegyzői kényszer, még alkalom sincs adva arra, hogy okiratok koholtassanak és hogy aláírások hamisítottassanak, a mi által, természetesen, eleje vétetik azoa számos csalásoknak, melyek nálunk már ezeket juttattak koldusbotra.

A közjegyzői kényszer elvágja az utat a jogtalan vagyonszerzésekhez; megsemmisíti a hamis ügyletek létrejöttét, hamis okiratok koholását és az aláírások meghamisítását, mert a közjegyző felelőssége, hivatala, pártatlansága és kötelessége érzetétől áthatva, azonnal felismeri és rámutat a turpisságra, és érdekében áll azt feljelenteni. De több, még létre sem jönet az, mert a közjegyző azonnal felismeri a helyzetet és védőként közbelép a beállandó jogsérelem megátolnái; de meg azon tudat is, hogy az ügylet a közjegyző, részrehajlatlan egyén elé kerül, elég arra, hogy azt a rossz szándékú visszariassa terve keresztül vitelétől, és hogy azon öntudatra terelje, mikép céljának csak a látszatra való elérését sem biztosíthatja.

Nemde, t. jegyző egylet, ez is elég okozat azon, általam már vitatott okokhoz, melyek a közjegyzői kényszer behozatala mellett harcolnak!

A mi azt illeti, hogy Ausztriában a közjegyzőség a megszüntetésnek néz eléje — a népszerűtlenség-nél fogva, egyszerűen valótlán állítás; mert azt, hol 20—25 közjegyző mellett, egy harmadrendű keresetségnek örvendő közjegyző, 30—35,000 ügyszámmal zárja le ügykönyvét — ott népszerűtlenségről szólni nem lehet, — sőt ellenkezőleg, Ausztriában napról napra emelkedik a közjegyzői intézmény tekintélye, a minélfogva aránytalanul kevesbedik a szintelt ügyletek létrejötté, a családok és aláírás hamisítások, — és ezenfelül mindinkább rendezve lesznek az ingatlan birtokállapotok, a miről nekünk, a mai viszonyok mellett, szólni sem lehet.

A t. jegyző egylet a hitelesítési kényszer ministeri indoklását a kivitelben sántikálnak mondja, és egyben felemlíti, hogy a novellaris módosításon inkább az anyagelvűség criteriuma önlük végig, mint a nép érdeke; és hogy nem való az, mintha a magánokiratokból annyi család és annyi bűnügy származnék, és hogy annyian fosztatnának meg vagyonnuktól.

Ez egyszerűen megint csak a személyes érdek küzdelmét árulja el, és begyöz arról, hogy az egész fellépés a jegyzőknek az általuk vitatott — de nem létező — szokás jogon alapuló hatáskörének elvonatása iránti féltékenykedésben culminál.

Hogy a magánokiratokból sok per, sok jog- és pénzvesztés ered, azt a mindennapi tapasztalás eccelans példakkal igazolja; és, hogy a zugírászat mindinkább terjed, azt, ugyhiszem, senki sem fogja kétségbe vonni.

E bajokat is csak a közjegyzői kényszer gátolhatja meg. Azt semmi esetre sem, a mit a t. jegyző egylet felemlít, hogy t. i. minden okiraton a felek aláírása a közügyi előjárók kettője és a jegyző által előttemeztessék; mert hát, ha csakugyan megállana is ezen tisztán önérdek szülte érvelés — ki tenné ezt városokban? Hisz ott amugy is sok a teendő, és különben is, a közüg. hatóságnak semmi köze az ilyenü ügyletekhez. De azután ha megállhatna is ezen, a gyakorlati életben kivihetetlen indok — a vitatott szavatosság semmi esetre sem állhat meg, mert az előjárók gyakran változván, azoknak kisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy mit tettek öt-hat év előtt.

Es azért még csak legkevésbé sem javulnának a jelenlegi állapotok. Megmaradna minden a régienél, s a felek csak ép ugy kifogásolnák az okiratokat és aláírásokat, mint az előtt; míg ha ez a közjegyző előtt történik, már ez a tudat is elriasztja a rossz hiszeműket attól, hogy valamit is tagadjanak, annálkevésbé az okirat és aláírás valóságát, — és ha mégis teszik, még rágalmazásért meg is büntetettnek.

Tehát még sem esik el ezen, a t. jegyző egylet által fontosnak declarált indok, mely a közjegyzői kényszer behozatalát sürgeti.

Hisz a közjegyző a bíróval azonos személy, tehát hozzáférhetlen; hogy pedig hozzáférhetlen, azt szükségtelen bizonyítanom. Igen szépen illusztrálja a bírő és közjegyző közti azonosságot Seybold a „Grundriss der allgemeinen Grundsätze des Notariats-Institutes” című munkájában, sőt számos író, — különösen a francia írók — a feltűnő hasonlatosságnál fogva, a közjegyzőt a bíróval ugyanazon categoriába helyezik, — és ezekhez maga Seybold is tartozik, állítván, miszerint ép ugy, mint a tulajdonképeni bíró, az általános törvények alapján „in invitos”, ugy jogot szolgáltat a közjegyző a „lex contractus” alapján „inter volentes.” Sőt a glossatorok idejében, midőn a római jog e szabálya: „confessio in jure pro judicato habetur” oly kiterjesztést nyert, hogy minden, a litiscontestatio előtt tett bírósági beismerés jogerejű ítélettel egyenlő hatályúnak tartott, — és ezzel a közjegyzői okiratok végrehajthatósága indokoltatott — a közjegyző még „judex ordinarius, judex chartularius”-nak is neveztetett.

Ezen feltevés, mely más államokban már érvényes — kell, hogy nálunk is kellő nívaura emeltesék a nép, de az állam érdekében is. Ehhez szintén a közjegyzői kényszer szükséges.

Elismeri a t. jegyző egylet, hogy az aláírások közjegyzői hitelesítése által számos pernek fog eleje vétetni, de aztán kiemeli, hogy számos perek tognak támadni abból, hogy az adós hitelezője és viszont, ugy a vevő, az eladó részére aláírását nem fogja hitelesíttetni. No, ez oly silány érv, a melyet kár is volt felhozni, mert egyszerűen, ha nem ad az adós hitelesített aláírású kötvényt, nem hitelezünk néki, és viszont, ha a hitelező nem ad hitelesített aláírású nyugtát, a pénz deponáljuk a bíróságnál, — és addig nem veszünk, míg az eladó nem ad hitelesített aláírású szerződést. De meg különben is ezek a gyakorlati életben, mondhatni, előfordulhatlanok, legfeljebb is a t. jegyző egylet tarthatlan indokainak szaporítására szánvák, — és semmi esetre sem fogná még csak a vizet is megzavarni, annál kevésbé zavart és izgatottságot szüli.

Azt vetik továbbá ellen, hogy terhelhetés lesz a kisbirtokosokra a kényszer behozatala, mert a közjegyzői székhelyek távol lévén, a feleknek sok utazási költséget okozna, és ezenfelül vagy fizetett tanukat kell magokkal vinni, avagy ha némelyik barátságából meg is teszi, azt mégis megkívánja, hogy etesse és itassa őket a fél, — a mi a közjegyzői költségen felül a nép

vállaira súlyos terket rak, nem is számítva a vesztett munka értékét.

Ezen érvelés illúzióssá válik azonnal, mihelyt figyelembe vesszük azt, hogy a közigazgatási székelyek rendszerint nagyobb forgalmu helyeken vannak, hol járásbírók is szék, a hova alkalmatosságot mindig lehet kapni, és oly egyéneket, kik egyik vagy másik fél személyazonosságát igazolhatják, mindig találhatni, és hogy az etetés-ítatás otthon, a falun, még sokkal többre kerül, mint itt — ha csakugyan megtörténik. De megkülönböztetés nélkül, szükséges az azonosság tanak alkalmazása, mert a közigazgató az 1874. évi 35. t. c. 70. §-a szerint a felek azonosságáról valamely okirat vagy községi bizonyítvány által is meggyőződhetik, a mit, saját felelősségére, az ősrathoz csatol.

A bajor közigazgatói törvény 62. §-a, a francia, porosz, szász, badeni és az osztrák törvény határozottan követeli a tanukat, sőt a bajor törvény 53. §-a, s az osztrák törvény 57. §-a még azt is követeli, hogy a közigazgató az ügyleti tanukat is ismerje, — és azért bizony ott legkevesebb sem mutatkozik károsnak a közigazgatói kényszer, sőt lépten nyomon azt láthatni, hogy a jólét emelkedik, s a birtokok mindinkább rendeztetnek.

A közigazgatói kényszer behozatalának szükségességét igazolják még a tkvi birtokállapotok rendezetlensége, és azon számtalan perek, melyeket a rendezetlenség idéznek elő; mert az ugyanis tudvalevő, hogy a községben általában, a tkvi állapotok bábeli zavart tüntetnek elő, s hogy a tkvi birtok már 5—6 ik tényleges birtokló kezén van anélkül, hogy bármelyikre is átriható volna; mert a jegyzők egyrésze megelégszik azzal, ha a megkésztett szerződésért megfizeteti magát, s a szerződést minden további utasítás nélkül átadja a félnek, ki azt ládájába teszi, s a legközelebbi aratáskor szalonát pakol bele, — és aztán így megy át a másik kézre, hol az említett eset ismétlődik; és aztán ebből erednek azon perek, melyek sokszor a felek vagyonát is felemésztik, és akkor se pénz, se posztó.

Ez állapotokat megváltoztatni és a tkvi birtokállapotokat, csak a közigazgatói kényszerrel és minden hagyatékai eljárásnak hivatalból való megindításával lehet keresztül vinni.

A mostani közigazgatói törvény alkotásakor, a jogügyi bizottság átlátta ennek szükségességét és az 56. §-ban akarta felvételni azt, hogy ép úgy köteleztessék a közigazgató az okiratokat 8 nap alatt tkvi bekebelezés végett az illetékes tkvi hatósághoz benyújtani, mint köteles illetékszába végett, az adóhivatalnál. Ez aztán megténné a kellő hatást úgy, hogy néhány év múlva a bíróságok indexeiben csak hirmondóként szerepelne egy-két birtok-per.

Ez tehát szintén a közigazgatói kényszer behozatalát sürgeti és valóban azon állít, mintha a nép a tkvi intézménytől irtóznék. Csak legyen a ki felvilágosítja őket. Erre pedig első sorban a községi jegyzők hivatják, a kik némelyikétől kétségre sem vonom, hogy a felet az eladás vagy csere írásba foglalásától vissza nem tartja, avagy ő készít okiratot és azzal jogot nem biztosít.

Hogy ilyenek előfordulnak, igazolhatom most is, a mennyiben némelyek házastársak között is létesítene ügyleteket — az 1874. évi 35. t. c. 54. §-a ellenére — természetesen ezek házastársi minőségének eltitkolása mellett és így tkvi jogot is szereznek, a mit azonban, ha bárki is megtámad, hatálytalannak lesz nyilvánítva és a jóhiszemű fél elveszti vagyonát.

Annymira szerény emberek pedig aligha léteznének, kiket a szeméremzet tartana vissza a közigazgató előtt való megjelenéstől. Ez kértelmű és egyuttal kétélű vád volt, melyet fessegetni nem akarok, mert aligha nem a t. egyet kapná az első vágást.

Azon két okot is elfogadom a kényszer behozatala mellett, melyet a t. egyet felhoz, hogy

1. a tkvi bekebelezések körül — nem állítólag, de valóban — előforduló csalások nagy számát, és

2. a közigazgatók sorsának javítását; mert biz ez utóbbi is elegendő szükség; mert az tény, hogy oly közigazgató, kinek magán vagyona nincsen, a közigazgatói hivatal jövedelméből meg nem élhet; pedig ép azon tudatban, hogy jövőjüket biztosíthatják, hagyták oda stabil állásaikat; és csak most látják be csalódásaikat, midőn tapasztalják, hogy a falusi jegyzők egy része, en pleine parade, családostól, merő passzióból, a nyarat fürdőben tölti, ő pedig otthon ülhet elmélkedhetni jövőjéről, mely biz elég fekete színűnek látszik lenni.

Az elmondottakon felül még azért szükséges a közigazgatói kényszer behozatala — a miről a t. egyet pedig egy árva szót sem szólt — mint első cikkemben jeleztem, hogy a magát, már-már hatalommá kiöntött, a társadalmi életet megromló, s a vagyon pusztulást elősegítő zugirászat elfojtassék és a proletarius osztály kevesbedjék; a mit, hogy elérni lehessen, nincs más földi hatalom és törvény, mint a közigazgatói kényszer.

Még egyre felelek; azt mondja ugyanis a t. jegyző-egylet, hogy nehezebb a közokirattal elkövetett csalást kideríteni, mint azt, mely magánokirat által követették el.

Ez állítás már nagyon is túl megy a tisztességes irmodor korlátain, mert ezzel a közhitelesség van megtámadva, a mit pedig megtámadni nagy bátorság. De, hogy a felelettel adós ne maradjak, előadom, hogy a közokirat mindaddig közhitelességű, míg annak hamissága be nem bizonyítottatik, s ha az okirat hamis, azért úgy hiszeme első sorban azon közhitelességű személy felelős, ki előtt az okirat létrejött; ha pedig a felek nem ugyanazonossága miatt emeltetnék a vád az okirat ellen, teletelők az azonossági tanuk, s ha nem alkalmaztattak azonossági tanuk, felelős a családokkal egyetemben az, ki az azonosságukat igazoló okmányt kiadta, — de mindenképen magából az ősrathból s az azon levő aláírásokból kideríthető a bűntény — és így a t. jegyző-egylet kételyét úgy hiszem, teljesen eloszlatam.

Az egésznek conclusiója pedig az, hogy a közigazgatói kényszer a népre nézve hasznos és az nemzetgazdasági, társadalmi, de juridikai szempontból is üdvös; mert birtokviszonyaink rendezettek, a társadalmi fonákások, cselszövények, kizárások stb. kevesbedni, s a jogi élet egyszerűsítve, könnyebbé téve és rendezve lesz; ez állapotok pedig, úgy hiszem, elég

kívánatos, sőt szükségessé teszik azt, hogy a közigazgatói kényszer behozassék.

Végül, midőn első közleményem egész tartalmát fentartva, kijelentem, hogy a t. jegyző-egylet által rám oktroyálni akart visszautasítást el nem fogadom, — azon nézetemnek adok kifejezést, hogy az intézők a nép érdekét fogják szem előtt tartani, midőn tárgyalás alá kerül a novella és kifogják mondani a közigazgatói kényszer, — a mi a jelen kor egyik ragyogó vívmánya leend.

Sudár Gyula cikkének érdemi részére jelen soraimmal megfelelek.

Baján, 1883. évi december hó 7-én.

Műlasevits Márton,
kir. közigazgató.

Hírek.

A m. k. vallás- és közoktatásiügyi miniszterium 6000 darabot küldött kir. tanfelügyelőkhöz a „Jó könyvek” című népvallalattól, azon kikötéssel, hogy azok érdemes elemi iskolás gyermekek között szétosztassanak.

A megyei kir. tanfelügyelő a közg. bizottságnak esütörtöki ülésében Láng Márton, csataaljai esperesplébánosnak, mint aki tiszta német ajku községében a magyar nyelv tanítása és szóbeli terjesztése körül kiváló előszeretettel és eredményes buzgalommal fáradozik, teljes elismerését nyilvánította, mely nyilatkozat örvendetes tudomásul vétetett. Szép példa!

A zimankós fagyos időjárás következtében a gyalog járóka olyan csúszós, hogy életveszélyes rajta a közlekedés. Több ember már is kitért vagy kifecamította emiatt a lábát. Hamu pedig csak akad minden háznál, hogy biztossá tétessék a ház eleje; tehát nincs más hátra, mint a hamuhintést közbiztonsági szempontból elrendelni.

Zentan a kaszinó elnökévé id. Györgyovánszky György választott meg.

A bacsmegyei tinójárás 13688 holdra terjedő alapítványi jóságot bérbe vette Olay Lajos országos képviselő 110500 frt évi bérért, a vadászati jog nélkül.

Sibalin Alojzia 2230 firta becsült ingatlanai 1884. febr. hó 5. Baján elárvereztetnek.

Doroszló község határában fekvő kincstári uradalmi legelő- és szántóföldek f. év december hó 17. é. d. e. 9. órakor Zomborban a m. kir. Jóságigazgatóságánál örök áron eladták. A vételár 10 egyenlő részletben fizetendő.

Jótekonycelu műkedvelői hangverseny és színi előadás. Az országos magyar vörös-kereszt-egylet zombori választmánya, 1883. évi december hó 20-án a megyei tisztújítás alkalmával a színházban, „műkedvelői hangversenyt és színi előadást” rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Műsorozat: 1. Hármas Verdi „La traviata” című dalművéből. — Zongorára, harmoniumra és hegedűre írták: Ketterer és Durand. Előadják: Bieber Gyula, Marschall György és Shtaudacher József urak. 2. „Sempre più t'amo.” Kettős dal Carafától Zongorakísérettel mellett énekelik: Mattyasovszky Dezsőné urnő és Lovich Aranka k. a. 3. „Si vous n'avez rien à me dire...” Magánda Roth-schild bárónétól. Éneklő Lesczinszky Mariska k. a. 4. „Barátságból.” Vigjáték egy felvonásban írta Taylor Tamás, fordította Csiky Gergely. Személyek: Benson, ügyvéd Lovász Márton ur. Carry, neje Löbl Juliska k. a. Southdown Trotter, Benson barátja Mattyasovszky Emil ur. Lucy, neje Lovász Aranka k. a. Meredith, Benson segéde Thurszky Jenő ur. 5. Az elárvult Élkép. Ábrázolja Vujevich Ilona k. a. 6. Csipkerózsza ébredése. Előkép. Csipkerózsza: Schuhmacher Paula k. a. A királyfi: Buday Pál ur. 7. Il decamerone. Előkép. Az alakokat személyesítik: Bieber Gizella, Demetrovits Alexandra, Keck Emma, Michailovits Melanie, Tárcay Kornéla, Vujevich Mariska és Weidinger Adél kisasszonyok, valamint Bieber Gyula, Halm Ervin és Tárcay Dezső urak. Helyárok: Proscenium-páholy 12 frt, a többi 10 frt, — földszinti ülőhely az 1. 2. és 3. sorban 2 frt, a többi sorban 1 frt 50 kr., — ülőhely az erkélyen mind a két sorban 2 frt, — földszinti állóhely 1 frt, — karzati ülőhely az 1. sorban 80 kr., a többi sorban 50 kr. Jegyek előre Falcione Gusztáv ur kereskedésében, az előadás estéjén pedig a színházi pénztárnál válthatók. Kezdeté 7 órakor.

Értesítés. A tisztújítás napjai alatt, még pedig keddtől szombatig, minden délelőtt lesz gőztűrdő. A karácsonyi két ünnepe alatt ellenben zárva marad Falcione Lőrinc tulajdonos.

Beküldetett. Tekintve, hogy a tisztújítás tartamára a kocsmákban a szobák már most lefoglalják, helyes volna, ha vállalkoznék valaki a központi tisztikarból, aki egyrészt a kínált magánlakásokat s azok árát, másrészt a lakáskeresőket nyilvántartaná. K. B. (Ez úgy is meg szokott minden ilyen alkalommal történni. Szerk.)

A f. hó hátralevő részében és egész januáron át megyénkben országos vásár seholse tartatik. Szükségből ez is érdekes hír.

A jövő január hó 13-án tartja a zombori önkéntes tűzoltó-egylet közgyűlését.

A tisztújítási napok alatt vagy is f. hó 18. 19. és 20-ik napjain Piros József szabadkai zenatársulata az „Elefánt” című vendéglő éttermében fogja a t. c. közönséget mulattatni.

Ujszivac, 1883. december 9.

(A községháza. — Tanügy. — Kisdudóv. — Ref. egyházközség. — Olvasó egylet. — Halottas kocs. — Karácsonfa.)

A mi községünk fiatal jegyzőjének sok érdeme van e község életében. Ki ritka szorgalma és buzgósa folytán rendezte e község zilált anyagi viszonyait s a régi ósdi multtal szakítva helyes adózási rendszert létesített, mely által a bevételek és kiadások igen kedvező arányban állnak egymással s kedves képét tüntetik fel a község anyagi ügyeiről. E folyó évben épült díszes jegyzői lak, melyet e nép áldozatával épített, anélkül, hogy legkevesebb is érezte volna ennek súlyos voltát, pedig ez épület belejött a községnek 6000 forintjába. A régi naturalékból álló jegyzői fizetést készpénzre változtatta által, mely korszerű tétével a hi-

vatali állás nyert. Nagy tapintatot és eszélyességet tanúsított az elmúlt évben, midőn egy századon által a politikai községgel összenőtt ev. ref. egyházközséget elsegíté különíteni, belátván: hogy így az egyház nem képes magasatos céljai kivételére, ha rá a politikai község nyomást gyakorol. Nem hallgathatom el azt a komolyságot és tiszteletre méltó buzgalmat sem, hogy a törvényt végrehajtja s nem marad írott betű: épen így lesznek a felsőbbrendű rendeletei végrehajtv. Erre azt mondja a szives olvasó, hiszen ez kötelesség! Az igaz, de e tekintetben tapasztalunk az életben mégis legtöbb könnyelműséget, hogy a felsőbbrendű rendeletei s a szentesített törvény nem lesz végrehajtv a maga szigorúságában. Aki dolgát hivatásból teljesíti, annak munkáján Isten áldása nyugszik!

Tanügyünkről is teljes elismeréssel kell nyilatkoznom. Eddig volt 3 rendes néptanítója az itteni iskolát fenntartó ev. ref. egyháznak, miután a növendékek száma követelte, népünk e jelen év őszén beállította a negyedik néptanítót 600 forint fizetéssel Hoffmann János ur személyében, ki tanulmányait a bajai kir. állami tanítóképzőben végezte kitűnő eredménnyel. Iskoláinkban a növendékek nem szerint vannak elkülönítve, egy tanítóra 77 gyermek esik. — Örömmel jegyzem fel tanítóink odaadó lelkes buzgalmat a nevelés és oktatásügy terén. Tanítóink állítom, hogy mind képzettség, mind buzgalom tekintetében nívatusuk magaslatán állanak és mint önzéletes munkásai az ur szülőjének igazán tiszteletet érdemelnek. Amíg a régi rendszertől kibontakozhattak, amíg a gyermekek szüleit az újabb tanítási módszerrel megbarátoztathatták, mennyi küzdelembe került nekik ezt létesíteni? Midőn a tanító buzgón teljesíti dicső feladatát, az elismerés volna a legnagyobb jutalma s ha ez elmarad — bizony fáj ez az érző léleknek. . . . Szolgáljon e néhány elismerő sor buzdításul, hogy vannak jó lelkek, kik az érdemet tudják méltányolni.

Augusztus elseje óta van kisdudóvánk is, egy képzett óvónő vezetése mellett. Ezt az óvodát is a nép áldozata folytán létesíté egy magán társulat, melynek egyik lelke ismét a jegyző, torzsa Hettesheimer Jakab, Hettesheimer Fülöp, Khun Jakab, Müller János, és Suller József urak voltak. Ugy hogy a társulat eddig kétezer forint tőkét gyűjtött a kisdudóvoda alapjára; ezenkívül 3 évre évenként négy forintjával a partoló tagoktól bejött közel 100 forint. Az óvónő fizetése 400 forint, szabadlakás, melyet a társulat csinál berendezett az óvónő részére; az egyesület dajkája havonként tíz forintot nyer; most már az óvoda is be van rendezve. A kisdudóvót 97 gyermek látogatja, mely siker egyedül, a mi szerény óvónőnk Juhász Mariska kisasszony érdeme, ki a kicsinyekkel s a szülőkkel oly szeretetreméltóan tud bánni, hogy örömmel mennek a kicsinyek magyarul tanulni az óvodába. A ki a kisdudóvó nevelés ügyét oly lélekkel veszi lelkére mint a nevezett kisasszony, bizony csakis ily nő működhetik áldással. Nem hallgathatom el a cservenka-ó és ujszivaci takarékpénztár, ama elismerésre méltó tettét, miszerint kisdudóvánk részére a folyó szükségletek fedezésére husz forintot adott. Áldja meg érette őket a jó Isten!

A múlt évben a ref. egyházközség elválva a politikai községtől, kénytelen volt új adózási rendszert behozni, hogy évi kiadásait fedezhesse. Azért a naturaléban való fizetést eltérítte és évenkénti rendszeres fizetést készít a presbiterium és a szükségletekhez képest vetik az egyházi adót ki az egyház hűveire, kik három osztályba sorozva fizetnek többet vagy kevesebbet. Az egyházi adóból bejövő pénzből lesznek fizetve a lelkészek és a tanítók. Talán ez mégis tisztességszerűbb fizetési mód, mint házról házra menni a tanítónak s beszélni a sokszor nagyon kétes minőségű gabonát.

Ez év őszén kis községünkben létesítünk egy olvasó-egyletet községünk intelligens tagjaiból, melyet a tagok szorgalmasan látogatnak. Egyletünknek 9 lapja. E helyiségben jó szellem uralkodik! Mint hírlik községünkben egy polgári olvasó-egyletet hajtanak alakítani, melyre nagy szükség volna és szívesen, hogy nincsen. — Ujszivacon nem lehet polgári olvasókör? Akkor sehol sem lehet az országban!

Egy másik üdvös mozgalom is indult meg a községben, egy halottas kocsit beszerezni — azt hiszem néhány hó lefolyása után a 800 forintos halottas kocsit is meg lesz véve.

Végre kisdudóvóink mint értesülünk szép ünnepélyre készül, karácsonfát állít fel a kisdudóvó részére.*) Ha megengedi szerkesztő ur, ez ünnepély lefolyásáról és minden más mozgalomról községünkben — mely talán buzdításul szolgálhat más községnek is — közölni fogom becses lapjában, hogy lássák, miszerint van itt pezsgő élet, s az itteni állapotok sok tekintetben dicsőretek érdemelnek.

Isten velünk!

Sisyphos.

Pivnica, 1883. december 10.

Az itteni izr. tanító Kohn Adolf helybeli lakos kis leányát büntetésként — a mire bizonyára jó oka volt — a múlt hét szerdájának délutánjára az iskolába rendelte, a kis leány el is jött, nemsokára azonban eljött atyja is és erőszakkal hazavitte gyermekét, a tanítónak — kit nem talált az iskolában — egy cédulát hagyván nátra, mely telve volt fenyegetésekkel a gyermek „bebörtönözése” miatt. Ezzel azonban tisztelt polgártársunk be nem érte. A tanító Kohn urat a községvezetés feljelenítette, hogy gyermekét nem küldi rendszeresen az iskolába, miért is pénzbüntetésre ítéltetett; ezért Kohn ur bosszút akarván állani és különben is „adása” lévén még a tanítónak gyermeke „bebörtönözése” miatt, a dec. 8-iki, szombati isteni tisztelet alatt tettleg is megtámadta a tanítót, halállal fenyegetvén őt és oly fellépést tanúsítván, hogy a tanítónak alig hogy életét megmentenie sikerült, az ott levők pedig mind megfutottak. És mindez miért? Mert a tanító kötelességét teljesítette, egyrészt a gyermeket bizonyára megérdemelt büntetésben részesíteni, másrészt azt az ok nélküli iskola mulasztástól elszoktatni akarván. A zsidóság egyes tagjainak ilyenmü magaviselete csakis rossz vért szülhet mindenütt. Elvégre is az ily magán ügyeket nem kell a nyilván-

*) Ezt minden község megteheti. Szerk.

nosság piacára vinni, még kevésbé illő pedig az Isten házáat az ily fellépésekkel megszentelteleníteni.

Különben az iskolai mulasztásokat illetőleg, nálunk valóban szomorú viszonyok uralkodnak. Szegény tanítóink mindenképen kellemetlen helyzetben vannak. Ha nem hajtják végre a törvényt és nem jelentik fel az iskolát ok nélkül mulasztókat, úgy ők lesznek megbüntetve; ha pedig ebbeli kötelességüket teljesítik, akkor a szülők haragját és ellenségeskedését vonják magukra. Így például minapiban M. J. itteni magyar-tót tanítót lakásában rohanta meg több szülő és fenyegette őt, mert kötelességét teljesítve, feljelenté őket.

Valóban nem lehet eléggé csodálkozni, hogy még mai napság is találkoznak szülők, kik gyermeküket az iskolába való járástól erővel visszatartják. Mai napság! Midőn műveltség nélkül az ember nem is ember, páriává aljasodik, a gúny és élcélődés céltáblájává, játéklabdájává lesz a felvilágosodott emberek kezében; mai napság a tudatlan ember olyan, mint egy darab fa, melyet mindenki kénye-kedve szerint ide-oda lökhet — és mégis megtörtént a napokban nálunk, hogy egy parasztember, ki pénzbüntetésre ítéltetett, mert fiát nem küldé az iskolába, így szól a büntetési öszszegzet behajtó hivatalnokhoz: „Szívesen fizetek, mert fiam munkája otthon nekem többet ér, mintha iskolába küldeném.” Bizony szomorú állapotok ezek! Adja Isten, hogy mielőbb elérkezzék azon idő, midőn népünk be fogja látni, hogy gyermekei boldogságának legelső feltétele; a műveltség, az ismeretek szerzése!

Végül még a pivnicai társadalmi élet egy korcszülöttjéről pár szót!

Ez előtt mintegy két hónappal alakult helységünkben egy „Olvasó kör”, melynek hivatása lett volna eme, 4600 lakossal bíró nagy község csekély számú intelligenciájának gyülekezési helyévé tenni — az egyetlen szórakozási hely, mely itt létezik! Hiszen nézzünk csak át a szomszédba, Ausztriába, Németországba, ott egy község, ha 4–5000 lakossal bír, mezővárossá alakul át, betegsegélyző és temetkezési egyesület, hitelszövetkezet, kávéház, szálloda stb. keletkezik, a kaszinó ott hangadó szerepet visz és minden társadalmi mozgalom megindítója. Minő nyomorúságos színben tűnnek fel hazánk társadalmi viszonyai, összehasonlítva más országokéival! Községünkben például alig alakult meg az olvasó kör, már is bomladozni kezd és tagjainak kilépése már is kezdetét vette. És miért? Mert kaszinónk nem nyugszik reális, igazságos alapon; azon körülmény, melynek felhasználásával létesült, egy ember magán-érdekéből kifolyólag keletkezett; és mert tagjai között nincs meg az egyetértés. Am azért korai volna már ma a halálharangot felette meghúzni, hát ha eme korcszülöttünk mégis lényének tudatára ébred és misszióját a földön híven betölti. Adja Isten!

Schlenk Győző.

Szívek. *)

Szívet kerestem... Mint a lámpa,
Szívem vezérelt, — s mentem, mentem...
Be fénybe, árnyba, éjszakába...
De csak hiába, mindhiába!

*) E még ki nem adott szép költemény mutató az „Ujabb költemények” kötetéből. Szerk.

Se itt, se ott, sehelse leltem;
És csak megint — szívet kerestem...

Mert nagy szívet vesztettem én el!
Nem volt nagyobb még — szeretetben.
Boldog valék az ő szívével;
Én istenem, mért is vevéd el?!
Anyám! de boldogtalan lettem:
Szíveddel mindent elvesztettem.

Éltem fölött bús volt a hajnal.
Oh látom, bölcsöm' hogy' ringattad:
A szemben — könnyel, ajkon — dallal...
Majd ezzel mondad, e bús ajkkal:
A gyász milyen nagy rajtam s rajtad:
— Apám nevét sírkőn mutattad...

És volt erő, volt nagy szívedben,
Pótolni szívet is helyette;
Nem old meg tisztet senki szebben!
Nem oktat senki melegebben
A szépre, jóra és nemesre.
— S e szívet szívem elvesztette!

Ott porlad rég a sír mélyében
Búját, keservét már nem érzi
De az enyém hajh! régtől-régen
Ugy vérzett, fájt a keresésben:
Hol a szív, melynek érzeményi
Szentek voinának, mint övéi?

És csak kerestem, csak kerestem...
Elhagyva azt a szédült fészket, —
Csak vergődött számúzott lelkem,
Bizonytalanban, végtelenben,
Nem tudva, hogy hiszen megtérhet
Fészkedbe, uj családi élet!

S a szívet végre itt lelém fel.
Nem, még sem én: az ő szent árnya.
Még most is int, most is vezérel.
Lelkem! ne indulj bolygó fénynyel,
Oh csak figyelj szellem szavára!
Hiszen fiát ő most is áldja.

S figyelj a szívre, hallga! hallga!
A feltalált szív mit is dobban?
Hogy ugy is érzi, mint fogadta,
Mint az a szent árny is sugalta:
Szeretni fog jó s rossz napokban,
Hogy nem szerethet senki jobban!

És csak figyelj, hogy mit cseveg benn
A fészek három kis lakója?

Hogy gazdag lettél a szívedben.
Hogy annyi szív a kis fészekben
Minden szavadra, mosolyodra
•Tiéd vagyok! — csak ezt dobogja.

Dömötör Pál.

NYILTÉR. *)

**A MOHAI
AGNES
FORRÁS**

hazánk egyik legszénsávdusabb
SAVANYUVÍZE

Kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmán alapuló bajáiban. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervei élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.
1883. évben 1 millió palaczk szállított el.

Fris töltésben
mindenkor kapható

Édeskuty L.
m. kir. udv.
ásványvíz-szállítónál Budapesten.

Ugyiszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Raktár: ZOMBORBAN 12-2
Weidinger Sándor és Zsigmond uraknál.

*) Az e rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNAR ISTVAN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

2106 1883.

Nemes-Militics községétől.

HIRDETMÉNY.

Nemes-Militics község előljárósága részéről ezenel közhírré tétetik, hogy az 1883 évi XX. t. c. 3. §-a értelmében az említett törvény 2. §-a alá nem tartozó földbirtokosok és a község tulajdonát képező határ területében gyakorolható vadászati jog hat egymásután következő évekre, u. m. 1884. évi január hó 1-ső napjától 1889. évi december hó 31-ig terjedő időtartamra, f. évi december hó 27-én délután 3 órakor Nemes-Militics község-házánál nyilvános árverés után a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Árverési feltételek az alulirt község előljáróságánál, illetve a jegyzői hivatalnál mindenkor megtekinthetők.

Kelt Nemes-Militicsen, 1883. évi december hó 12-én.

Kaich József,
jegyző.

Ivankovich Fülöp,
kapitány.

Zombori Takarékpénztár.

Hirdetmény.

Az alóljegyzett igazgatóság a takarékpénztári választmánynak folyó december hó 9-én hozott határozata alapján ezennel közhírré teszi, hogy a Zombori Takarékpénztárnál

➡ 1884-ik évi január hó 1-től ➡

kezdve a következő kamatleszállítások fognak alkalmaztatni:

Az eddigi 6%-os betételek után ezentúl csak 5% kamatok és a kamatadó, levonás nélkül fog fizettetni;

Az 5000 frtot meghaladó olyan betételek után, a melyek az utolsó betétel napjától számított hat hó letelte előtt részben vagy egészben kivételnek, csak 4% kamatok és a kamatadó fog fizettetni.

A többi 5% kamatozás iránti eddigi betételek változatlanul meghagyatnak.

Erről a t. c. betevők az alapszabályok 60. §-a értelmében azon hozzáadással értesítettnek: hogy szabadságukban álland, a kamatleszállítás alá eső betételeiket, és pedig 2000 frtig felmondás nélkül, a 2000 frtot meghaladó összegeket pedig 8 napi előleges bejelentés után **1884-ik évi január hó második felében** pénztárunknál felvehetni.

Továbbá az ingatlanokra adandó új kölcsönök, a váltóüzletek és az értékpapírokra adandó előlegek utáni eddigi **7½% kamatok és díjak évi 7%-ra** leszállítottatnak; és végre

1000 frttól kezdve új kölcsönök 20 év alatti egyenlő részletekbeni törlesztés (annuitások) eránt olyképp adatnak, hogy ezen új kölcsönök után **kamat és üzletdíj fejében évenként összesen csak 6½% tőketörlesztés** fejében pedig évenként **2½% leend fizetendő.**

Zombor, 1883. évi december hó 11-én.

A Zombori Takarékpénztár Igazgatósága
Barthol József.

Regália bérbeadás.

Bács Bodrogh megye Jankovác mezővárosában az uradalom tulajdonát képező italmérési jog 1884. évi január hó 1-től, három egymásután következő évre a legtöbbet ígérőnek bérbe adatik.

Bérleni szándékozók kéretnek 10% bánat pénzzel ellátott zárt ajánlataikat f. é. december 17-ig délelőtti 10 órára bezárólag, az uradalmi tisztartói hivatalhoz beküldeni, a hol a bérlési feltételek is mindenkor megtekinthetők.

Megjegyeztetik azonban, hogy csak azon legtöbbet ígérőnek adatik a haszonbérlet, a ki egyttal elég biztosítékot képes nyújtani. — A határidő letelte után ajánlatok el nem fogadtnak.

Kelt Kis-Szálláson, 1883. évi december 4-én.
3-3 Az uradalmi tisztartóság.
Nagy Samu.

Szép karácsonfák

1—2 méter magasságban
olcsó áron kaphatók
SKOPÁLL BÉLA

műkertésznél, Árpád-utca 88. szám. 2-1

3574. szám.
tkvi 1883.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Róth Babetta zombori és csalakozáskép Oláh György bogojevai lakosok végrehajtatónak ifj. Apári Jánosné szül. Bogoy Panna végrehajtást szenvedő elleni 1200 frt tőkekövetelés és illetve 296 frt 75 kr. tőke s járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő Bogojeva község határában fekvő a bogojevai 332. sz. tjkvben ifj. Apári szül. Bogoy Panna nevében álló A. I. 252/b. hr. sz. 300 □ ölnyi házhely és időközben ezen épült állítólag 256. ö. sz. házra az árverést 400 frtban ezen megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi február hó 29-ik napján délelőtti 10 órakor Bogojeva községhez tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1883. évi október hó 18. napján.
A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Bielitzky Kálmán, Széchenyi József,
kir. trvszéki jegyző. kir. trvszéki elnök.

A közelgő karácson- és újévi-ünnepekre

a helybeli és vidéki közönségnek ajánlom

nagy választékú

GYERMEK-JÁTÉKSZEREIMET,

ugy minden néven nevezendő

☞ **könyvárús-cikkeimet,** ☜

a legpontosabb szolgálat mellett és legjutányosabb áron.

KARAKASEVIĆ MILIVOJ,

könyvkereskedő
a városháza átellenében.

8-3

687. Bajmok község előjáróságától.

Hirdetmény.

Bajmok község előjárósága részéről ezen közhírré tétetik, hogy a község határát tevő szárazföldi és mocsár területe az 1883. évi XX. t. c. értelmében gyakorolható vadászati jog 1884. évi január hó 1-től 1889. évi december hó 31-ig terjedő időszakra, vagyis egymásutáni 6 évre f. é. december hó 26-án délután 3 1/2 órakor Bajmok községhez tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatni fog.

Az árverési feltételek alólirott község előjáróságánál betekintheők.

Bajmok, 1883. évi december hó 3-án.

Osvald Pál, s. k. **Mándits Albo, s. k.**
jegyző 3-3 bír.

Versenyválogási hirdetés.

A községi képviselő testület 214. jkv. 1883. számú határozata folytán, a község tulajdonát képező pálinka, bor- és sör-mérési regále és halászati-jogok, a gazdasági jegyzői hivatalban megtekinthető feltételek mellett, folyók 20-án délelőtti 9 órakor, a községi tanács-teremben megejtendő nyilvános árverésen bérbe adatni fognak.

Miről pályázni kívánók azzal értesítetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 10 %-tóljárt bánompénzben letenni kötelesek lesznek.

Kelt Ó Kanizsán, 1883. évi november hó 21-én tartott községi képviselői közgyűlésből.

Mihályi Sándor, **Szalkay Pál,**
jegyző. 2-2 bír.

Árverési hirdetmény.

Turia község előjárósága részéről közhírré tétetik, hogy ezen község határában 8712 hold területen a vadászati jog — 1883. évi XX. t. c. 2. és 3. §§. figyelembe vételével — 1884. évi január 1-től bezárólag 1889. évi december hó 31-ig terjedő hat évi időtartamra f. évi december hó 23-án d. u. 3 órakor Turia községhez tartandó nyilvános árverés útján bérbe fog adatni. Az árverési feltételek alólirott község előjáróságánál megtekinthetők.

Turián, 1883. évi december hó 2-án.
Stjoković Vazul, **Gajnovits,**
jegyző 3-2 bír.

GRÜNWAUD I.

divatcikk, norinbergi, rövidárúk és fehérnemű kereskedés
ZOMBORBAN

a „Szent Háromság téren“ (a rom. kath. templom épületében.)

12-8

Ajánlja gazdag raktárát selyem, atlasz, bársony és divat-szalagok, csipkék, fodrok, crepinek, dudorok és diszítések. Női- és férfi szabóknak való mindennemű készítmények, valamint a legnagyobb választékú férfi- és női-fehérneműek, ingek, cor-játékneműek s belésszövetek.

1 drb nap- és esernyő a legdivatosabb kiállításban	1.20—5.40	1 drb angol tollkés szaru, gyöngyház és tekősbéka nyellel	25—1.30	1 chiffon kötő, Moire és Lüster, gazdag himzésekkel	40—1.80	1 rőf vagy 78 ctm. cérna vagy vászon betétek	10—45
6 drb kávéskanal (mindig fehér)	55	1 drb jegyzőkönyv	8—45	1 salon nyakkendő urak részére	15	1 rőf vagy 78 ctm. legiohbb mosható csipke, quipiri v. bretonnes	5—24
1 drb tejsmerítő	45	1 drb pénzes erszény, szarvas vagy bagaria bőr	20—1.10	6 drb félvászon szebkendő színezett szélekkel	60	1 rőf vagy 78 ctm. legfinomabb selyem v. spanyol blondcsipke	5—75
1 drb levesmerítő	80—1.15	1 drb pénzes erszény nők számára bársony vagy gyöngyház	60—1.50	1 nyakraváló urak vagy nők számára, atlasz, selyem, rips, moll vagy satain	15—90	1 rőf vagy 78 ctm. fáttyol vagy függöny szövet	30—75
1 drb igen tartós fogkefe	12	1 drb 25 és 50 képre való album	85—3.80			1 rőf v. 78 cm chiffon v. vászon	16—27
1 drb fej- vagy ruhakefe	40—1.20	1 drb cukordoboz, diófa vagy porcellán	85—1.60			1 rőf vagy 78 ctm. sirling, szürke vagy fekete	16
1 drb bontó- vagy sürűfésű (valódi kantsuk)	15	1 drb szemüveg, szaru, acél- és ujezüst kerettel	40—1.15			1 rőf vagy 78 ctm. musselin, fehér vagy fekete	16
1 drb bontó- vagy sürűfésű (szaru- vagy elefántcsont)	25—85	1 drb kézi- vagy utazó bőrönd	1.60—3.20			1 fél vég organtin	16
1 drb hajtartófésű minden fazonb.	20—40	1 pár nadrágtartó	18—65			1 tucat divatos gomb, bronz, selyem, acél, szaru, üveg, gyöngyház stb	30
1 drb hajtartófésű (valódi tekősbéka) 1 gramm	10	1 gyermekszoptató üveg	18—45			1 csomag pamut ala Pottendorf 8 vagy 16 matring	80
1 drb fésű gyermekek számára	6	1 óralánc, acél, bronz és selyem	10—40			1 csomag 500 gram négyrétű legfinomabb gyöngy-kötő pamut	1.50
1 drb fésű gyermekek számára (elpusztíthatlan, legújabb)	25					1 gombolyag szines és fehér á	10, 15, 30
1 drb legfinomabb glicerín vagy moschus-szappan	10					25 drb valódi angol varrótü	5
1 kis üveg parium (Ess Bouquet vagy Reseda)	30—65					1 derékfűző, Pancer-Mieder, bárhol is 1.50, nálam csak	1 frt
1 rizspor (zacskókban is)	20—50					1 derékfűző, satain v. drill ávvel	1.50—3.20
1 pár harisnyakötő acél- vagy bronz kapcsokkal	10					1 tekeres gépcérna 200 rőf	6
1 pár harisnyakötő gyermekek számára	6					1 horgolt cérna gyermek fajakötő	12—35
1 kulcstartó	15					1 horgolt gyermek szoknyácska	35—90
1 grt. ing- s kézelő gomb bronz, acél, gyöngyház stb.	5—65					1 pique gyermek pártii	12—20
12 drb gallérgomb	4						